

Richtlijnen om te bepalen hoeveel bodemstalen genomen moeten worden in het kader van derogatie

Waarvoor dient deze brochure?

Met deze brochure kunt u stap voor stap berekenen hoeveel bodemstalen u minimaal moet laten nemen en analyseren in het kader van derogatie. De analyseresultaten hiervan hoeft u niet aan de Mestbank bezorgen. Ze moeten wel ter inzage liggen op uw bedrijf.

Bij wie kunt u terecht voor meer informatie over deze brochure?

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de Mestbank in uw provincie. De contactgegevens vindt u hieronder.

Vlaamse Landmaatschappij, Mestbank
Provinciale afdeling Antwerpen

Contactpersoon: Els Daemen

Tel.: 014 25 83 04

E-mail: els.daemen@vlm.be

Vlaamse Landmaatschappij, Mestbank
Provinciale afdeling Limburg

Contactpersoon: Vital Vandewaerde

Tel.: 011 29 87 37

E-mail: vital.vandewaerde@vlm.be

Vlaamse Landmaatschappij, Mestbank
Provinciale afdeling Oost-Vlaanderen

Contactpersoon: Luc Gallopin

Tel.: 09 244 86 12

E-mail: luc.gallopin@vlm.be

Vlaamse Landmaatschappij, Mestbank
Provinciale afdeling Vlaams-Brabant

Contactpersoon: Denise Devenyns

Tel.: 016 31 18 00

E-mail: denise.devenyns@vlm.be

Vlaamse Landmaatschappij, Mestbank
Provinciale afdeling West-Vlaanderen

Contactpersoon: Els Goethals

Tel.: 050 45 81 67

E-mail: els.goethals@vlm.be

Hoeveel fosfaatanalyses moet u laten uitvoeren?

Per 5 ha derogatie en eenmaal om de 4 jaar moet 1 fosfaatanalyse gebeuren. Bovendien moet u op elk moment beschikken over voldoende fosfaatanalyses die maximum 4 jaar oud zijn (bv. voor het jaar 2010 zijn de staalnames geldig die genomen zijn tussen 01/01/2007 en 31/12/2010).

De staalname voor fosfaatanalyse moet gebeuren:

- tot een diepte van 23 cm voor akkerland;
- tot een diepte van 6 cm voor grasland.

Wanneer u op MTR-stalen die u eventueel moet laten nemen, ook een fosfaatanalyse laat uitvoeren zijn die ook bruikbaar voor derogatie. Hoewel een bemestingsadvies niet verplicht is, kunt u met een dergelijk advies beter inschatten wat de behoeften aan nutriënten zijn (nutriëntenvoorraad in en nutriëntenleverend vermogen van de bodem).

Concreet kunt u de volgende stappen doorlopen om het aantal fosfaatanalyses te bepalen:

1. Bepaal voor elk jaar de oppervlakte derogatie.
2. Deel deze oppervlakte door 5 en rond naar boven af tot het volgende geheel getal. Bijvoorbeeld 6,3 wordt 7.
3. Bepaal het minimum aantal fosfaatstalen van maximum 4 jaar oud dat u ter beschikking moet hebben. Hiervoor neemt u het grootste getal uit stap 2 voor het lopende jaar en de voorgaande jaren.
4. Vul per jaar het aantal stalen in dat u hebt genomen of nog moet nemen.

In de volgende tabel worden die principes verduidelijkt met een voorbeeld.

jaartal	oppervlakte derogatie per jaar (in ha)	oppervlakte derogatie delen door 5 en afronden naar boven	aantal fosfaatanalyses van maximum 4 jaar oud minimum nodig	jaarlijks te nemen stalen als vóór 2009 nog geen stalen genomen zijn	jaarlijks te nemen stalen als er 2 analyses zijn van 2007 en geen van 2008	jaarlijks te nemen stalen als er 2 analyses zijn van 2006, 3 analyses van 2007 en 1 analyse van 2008
2005	---	---	---	0	0	0
2006	---	---	---	0	0	2
2007	19,97	4 (a)	4 (= a)	0	2	3
2008	22,48	5 (b)	5 (= hoogste a en b)	0	0	1
2009	14,71	3 (c)	5 (= hoogste a, b en c)	5	3	0
2010	25,15	6 (d)	6 (= hoogste a, b, c en d)	1	1	2 (hernieuwen stalen van 2006)

1. Gebruik de volgende tabel om het aantal fosfaatanalyses te bepalen dat u minstens nodig hebt op uw bedrijf.

jaartal	oppervlakte derogatie per jaar (in ha)	oppervlakte derogatie delen door 5 en afronden naar boven	aantal fosfaatanalyses van maximum 4 jaar oud minimum nodig	jaarlijks genomen / te nemen stalen
2005				
2006				
2007		(a)	(= a)	
2008		(b)	(= hoogste a en b)	
2009		(c)	(= hoogste a, b en c)	
2010		(d)	(= hoogste a, b,c en d)	

Hoeveel stikstofanalyses moet u laten uitvoeren?

Per 20 ha derogatie moet jaarlijks 1 bodemstaal genomen worden voor de bepaling van het stikstofgehalte (nitraatstikstof en ammoniakale stikstof). Het bodemstaal wordt genomen tot een diepte van 90 cm en de analyse gebeurt per bodemlaag van 30 cm (0 - 30 cm, 30 - 60 cm, 60 - 90 cm). De staalname moet gebeuren in de periode van 1 januari tot en met 15 juni. Hoewel een bemestingsadvies niet verplicht is, kunt u met een dergelijk advies beter inschatten wat de behoeften aan nutriënten zijn (nutriëntenvoorraad in en nutriëntenleverend vermogen van de bodem). Zorg ervoor dat u jaarlijks beschikt over voldoende stikstofprofielanalyses.

Concreet kunt u de volgende stappen doorlopen om het aantal stikstofanalyses te bepalen:

1. Bepaal voor elk jaar de oppervlakte derogatie.
2. Deel die oppervlakte door 20 en rond naar boven af tot het volgende geheel getal. Bijvoorbeeld 4,3 wordt 5.
3. Het getal dat u bekomt in stap 2 is het aantal stikstofprofielanalyses dat u in het betreffende jaar moet laten uitvoeren tot en met 15 juni.

In de volgende tabel worden die principes verduidelijkt met een voorbeeld.

jaartal	oppervlakte derogatie per jaar (in ha)	oppervlakte derogatie delen door 20 en afronden naar boven	aantal stikstofanalyses jaarlijks te nemen
2007	19,97	1 (a)	1 (= a)
2008	22,48	2 (b)	2 (= b)
2009	14,71	1 (c)	1 (= c)
2010	25,15	2 (d)	2 (= d)

Enkele voorbeeldsituaties ter verduidelijking:

- Als u beschikt over 2 analyses in 2007, geen in 2008 dan moest u 3 stalen laten nemen in 2009. In 2010 moet u nog 2 stalen laten nemen en analyseren.
- Als u beschikt over 1 analyse in 2007, 1 in 2008, 2 in 2009 dan moet u in 2010 nog 2 stalen laten nemen.

2. Gebruik de volgende tabel om het aantal stikstofprofielanalyses te bepalen dat u minstens nodig hebt op uw bedrijf.

jaartal	oppervlakte derogatie per jaar (in ha)	oppervlakte derogatie delen door 20 en afronden naar boven	aantal stikstofanalyses jaarlijks te nemen
2007		(a)	(= a)
2008		(b)	(= b)
2009		(c)	(= c)
2010		(d)	(= d)

Hoeveel koolstofanalyses moet u laten uitvoeren?

Naast de analyse van stikstof en fosfaat, moet op derogatiepercelen ook het koolstofgehalte bepaald worden. Voor de analyse van koolstof moet geen aparte staalname gebeuren, maar kunt u gebruikmaken van:

- de MTR-staalnames of de fosfaatstaalnames voor derogatie tot op 23 cm voor akkerland en 6 cm voor grasland. U vraagt dan aan het erkend laboratorium om koolstof te analyseren.
- de staalnames voor de stikstofprofielanalyses in het kader van derogatie. U vraagt dan aan het erkend laboratorium **om koolstof te bepalen op de bodemlaag van 0 - 30 cm.**

Het aantal koolstofanalyses waarover u moet beschikken is gelijk aan het totaal aantal stikstofanalyses dat u berekend hebt in stap 2.

3. Bepaal het aantal koolstofanalyses dat u minstens nodig hebt op uw bedrijf: analyses

Waar moet u deze bodemstalen laten nemen?

De staalnames gebeuren op percelen waarop in de loop van de 4 jaar derogatie is/wordt toegepast.

Conclusies voor uw bedrijf

4. Noteer hieronder het aantal stalen dat u berekend hebt in stap 1, 2 en 3

Hoeveel stalen in 2010?

voor fosfaat: stalen, waarvan stalen met koolstofbepaling
voor stikstof: stalen, waarvan stalen met koolstofbepaling